

PROPOSTA

Expedient: 42/2024/ALTSER
Procedència: Medi natural

Els Ajuntaments de Barcelona, Santa Coloma de Gramenet i Montcada i Reixac van promoure l'any 1.997 la realització d'una Primera Fase del Parc Fluvial del Besòs, finançada amb fons europeus i municipals. L'àmbit d'aquella Primera Fase abastava la llera del riu Besòs i els seus accessos des de la seva confluència amb el riu Ripoll a Montcada fins el pont del Molinet que uneix Santa Coloma de Gramenet amb Barcelona.

El Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs, actualment Consorci Besòs Tordera, va ostentar la representació administrativa conjunta de les administracions locals signatàries del conveni de cooperació administrativa formalitzat en data 6 de març de 1997 i va garantir tots els interessos concurrents en el projecte.

Els Ajuntaments de Barcelona, Santa Coloma de Gramenet i Montcada i Reixac i el Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs, actualment Consorci Besòs Tordera, van sol·licitar la col·laboració de la Diputació de Barcelona per dur a terme la gestió, el manteniment i la conservació del Parc Fluvial del Besòs.

La Diputació de Barcelona va assumir l'encomanda de gestió d'aquella Primera Fase del Parc Fluvial del Besòs per conveni signat en data 10 d'octubre de 2000 amb els ens locals sol·licitants.

Amb posterioritat els ajuntaments de Barcelona, Sant Adrià de Besòs i Santa Coloma de Gramenet van promoure la realització d'una Segona Fase del Parc Fluvial del Besòs, l'àmbit de la qual va incloure la llera del riu Besòs i els seus accessos des del pont del Molinet, on finalitzava la Primera Fase del Parc, fins al pont del Ferrocarril al terme municipal de Sant Adrià de Besòs.

La Diputació de Barcelona va assumir el 17 de juny de 2.004 l'encomanda i la delegació per a la gestió, manteniment i conservació de la Segona Fase del Parc Fluvial del Besòs prèvia demanda dels ajuntaments interessats.

L'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs va impulsar l'any 2006 l'execució del "Projecte de Recuperació Mediambiental del Tram Final de la Llera del Riu Besòs, Pont del Ferrocarril – Desembocadura". L'àmbit territorial d'aquestes obres abastà únicament la llera del riu Besòs en el tram comprès des del pont del Ferrocarril on finalitza la Segona Fase del Parc, fins a la desembocadura del riu Besòs a la mar Mediterrània, restant exclosa la platja.

L'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs va sol·licitar la col·laboració de la Diputació de Barcelona per dur a terme la gestió, el manteniment i la conservació de l'àmbit d'aquesta darrera fase, de recuperació mediambiental del tram final de la llera del riu Besòs, des del pont del Ferrocarril fins a la desembocadura.

La Diputació de Barcelona va signar un nou conveni el 15 de febrer de 2008, mitjançant el qual va assumir l'encomanda de gestió de l'àmbit total resultant de les tres etapes de construcció del Parc Fluvial del Besòs. Aquest conveni va tenir una vigència inicial de dos anys, prorrogable de forma expressa per període de dos anys.

La última pròrroga s'ha fet per dos anys més, amb efectes des del 15 de febrer de 2020 al 14 de febrer de 2022, i fins que no entri en vigor el present conveni.

L'Ajuntament de Montcada i Reixac va promoure l'any 2016 l'execució del "Projecte Executiu d'arranjament del parc Fluvial del Besòs en l'Àmbit Urbà de Montcada i Reixac primera fase", finançat amb fons supramunicipals, en l'àmbit de les zones humides del Parc Fluvial del Besòs, amb la finalitat de donar accessibilitat i condicionar un tram del riu Besòs, dins l'àmbit del Parc Fluvial del Besòs.

L'Ajuntament de Montcada i Reixac ha sol·licitat a la Diputació de Barcelona que assumeixi el manteniment i la gestió del nou espai construït per a l'ús públic al seu terme dins l'àmbit del Parc Fluvial del Besòs, sens perjudici que aquest àmbit pugui ser ampliat a petició de l'ajuntament, prèvia conformitat de la resta d'ens territorials que subscriuguin aquest conveni.

L'àmbit resultant del Parc Fluvial del Besòs inclou l'espai de les tres etapes de la seva construcció i per tant abasta el riu Besòs en el tram comprès entre la confluència dels rius Ripoll i Besòs fins la desembocadura del riu a la mar Mediterrània. Aquest territori correspon als municipis de Barcelona, Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besòs i Montcada i Reixac.

Els ajuntaments de Barcelona, Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besòs i Montcada i Reixac són els receptors finals de les obres corresponents al seu terme municipal respectivament.

Un dels objectius de la Diputació de Barcelona, és el de donar suport i cooperar amb els ajuntaments per tal d'afavorir el desenvolupament sostenible del territori d'acord amb la Nova Agenda Urbana i els Objectius de Desenvolupament Sostenible aprovats per Nacions Unides. Reconeixent la correlació entre l'exercici de les competències dels govern locals, la urbanització, el desenvolupament i la qualitat de vida per tal de fer les ciutats i les comunitats urbanes més segures, inclusives, resilents i sostenibles. El Parc Fluvial del Besòs és, també, un projecte de coneixement, de reflexió, de difusió i d'intercanvi de propostes, iniciatives i experiències a l'entorn dels espais fluvials en general i, en especial, pel que fa a la seva recuperació ambiental i patrimonial.

El Consorci del Besòs és una entitat amb caràcter d'ens local integrada pels Ajuntaments de Barcelona, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet, Montcada i Reixac i Badalona, en els termes de l'article 57 i 87 de la Llei 7/1985 de Bases de Règim Local i 269 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, sent una de les seves finalitats la de garantir una unitat d'acció pública en el seu àmbit territorial d'actuació, promovent accions per a possibilitar la coordinació i la cooperació que afavoreixi un tractament territorial homogeni a tot l'àmbit del Consorci, estudiant, proposant i impulsant solucions que satisfacin les necessitats relacionades amb la millora de la biodiversitat i la conservació dels espais oberts de l'entorn Besòs, així com la qualitat i eficiència energètica i ambiental, i l'educació ambiental.

És voluntat de les administracions i entitats integrants del conveni de col·laboració de 15 de febrer de 2008 ampliar el seu radi d'acció integrant a altres actors amb competències i recursos sobre l'àmbit territorial del tram baix del riu Besòs, i al seu torn, és voluntat del Consorci del Besòs adherir-se al Conveni de col·laboració per a l'assumpció de la gestió, el manteniment i la conservació del Parc Fluvial del Besòs.

L'objecte del conveni és l'establiment de la col·laboració entre la Diputació de Barcelona, a través de la Gerència de Serveis d'Espais Naturals, els ajuntaments de Barcelona, Santa Coloma de Gramenet, Sant Adrià de Besòs i Montcada i Reixac i el

Consorci Besòs-Tordera i el Consorci del Besòs, mitjançant el qual, la Diputació assumeix la realització de l'encomanda de gestió i delegació de competències efectuades per les altres parts signatàries, fent-se càrrec de:

- Direcció de la Gestió/exploatació del Parc. Programa, pressupost i memòria anual del Parc.
- Vigilància i control d'accessos d'acord amb l'horari d'obertura al públic establert al Pla d'Exploatació i Manteniment.
- Manteniment del Parc:
 - Senyalística
 - Neteja.
 - Jardineria (gespa, prades i zones humides).
 - Accessos del Parc (paviment, tancaments i baranes dels accessos).
 - Paviments del Parc (durs i tous).
 - Instal·lacions de reg.
 - Altres elements.
- Manteniment i gestió de les instal·lacions de tractament d'aigua al parc de la Rambleta de Sant Adrià de Besòs que serveixen exclusivament per al reg de l'àmbit del Parc Fluvial del Besòs inclòs en aquest terme municipal.
- Contractació d'una pòlissa d'assegurança de responsabilitat civil i/o patrimonial derivada de la gestió, conservació i manteniment del Parc Fluvial del Besòs d'acord amb l'establert al punt 7 del pacte tercer del conveni.
- Elaboració de la cartografia actualitzada del Parc.
- Seguiment i control de la depuració terciària efectuada a les zones humides.
- Seguiment i control de les poblacions de quironòmids i d'altres macroinvertebrats amb repercussió social.
- Elaboració d'un Pla de seguiment ambiental.
- Elaboració d'un Pla de seguiment, control i millora de l'ús públic.
- Elaboració d'un Pla de coordinació d'activitats culturals i d'educació ambiental al Parc.
- Publicacions.
- Imatge i comunicació.
- Dur a terme aquelles altres actuacions necessàries per assegurar la realització de les detallades anteriorment.

El conveni compromet a l'Ajuntament de Montcada i Reixac a donar suport, gestionant i mantenint els elements i operativa d'emergència específic de la nova zona d'ús públic del seu terme municipal, fins que l'ampliació del sistema d'alerta hidrològica del riu Besòs (SAHBE) la cobreixi. Especialment de les següents operacions:

- Tancament dels accessos en situació d'emergència i reobertura dels mateixos un cop restablerta la normalitat.
- A donar suport tècnic i material i de serveis del sistema d'emergència específic de la nova zona d'ús públic del seu terme municipal.
També es compromet:
 - Al manteniment dels vials i passeigs del seu terme municipal que transcorren adjacents als límits del Parc Fluvial del Besòs incloent la barana i els seus elements propis restants (paviments, enllumenat, semaforització, drenatge, mobiliari urbà, vegetació, etc.).
 - Manteniment dels col·lectors i dels sobreeixidors dels col·lectors que transcorren pel seu terme municipal i adjacents als límits del Parc Fluvial del Besòs.

□ Suport tècnic, material i de serveis a l'ens gestor del Parc (tramesa de la cartografia actualitzada, ordenances, informació de les instal·lacions de serveis i de servituds a l'àmbit del Parc, etc.).

□ Dur a terme aquelles altres actuacions necessàries per assegurar la realització de les detallades anteriorment.

Així mateix, haurà d'informar, dins del termini adequat, a l'ens gestor de les accions derivades de l'exercici de les seves competències pròpies, especialment les relatives a seguretat, protecció civil, ús públic, cultura, medi ambient i urbanisme.

El conveni preveu la constitució d'una Comissió de Seguiment que tindrà la competència de la presa d'acords relatius a la gestió del Parc, així com establir estratègies comuns front de noves problemàtiques. Aquesta comissió estarà constituïda pel President, el Secretari i onze vocals, un dels quals correspon a l'ajuntament de Montcada i Reixac.

També es constituirà una Comissió Tècnica que col·laborarà amb l'ens gestor en les activitats que es derivin de la gestió, el manteniment i la conservació del Parc. Estarà formada per un Director i vuit tècnics, un dels quals, representant de l'ajuntament de Montcada i Reixac. Es celebrarà com a mínim una reunió anual en què els ajuntaments informaran sobre la implantació dels Plans d'autoprotecció, la seguretat i la protecció civil al Parc.

El conveni no inclou compromisos econòmics per part de l'Ajuntament de Montcada i Reixac, més enllà de dotar en les partides econòmiques que siguin necessàries els recursos per cobrir els compromisos assumits amb la signatura del conveni. La vigència inicial del present conveni serà de quatre anys prorrogable de forma expressa fins a quatre anys addicionals com a màxim.

Qui subscriu proposa al Ple que acordi:

PRIMER.- Aprovar el conveni d'encomanda per a l'assumpció de la gestió, el manteniment i la conservació del Parc Fluvial del Besòs, a formalitzar entre la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona, l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs, l'Ajuntament de Montcada i Reixac, el Consorci Besòs-Tordera i el Consorci del Besòs.

SEGON.- Facultar l'Alcaldia per a la signatura del corresponent conveni de formalització de l'encomanda de gestió.